

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Двувидовые глаголы в русском языке:
словообразовательный аспект»**

Кунейко Диана Васильевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 54 страницы, 8 таблиц, 34 использованных источника.

Ключевые слова: ДВУВИДОВОЙ ГЛАГОЛ, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, ДЕРИВАТ.

Объект исследования – двувидовые глаголы в русском языке.

Источник материала – «Большой грамматический словарь» под редакцией А. Н. Тихонова (М., 2006). Словообразовательные особенности двувидовых глаголов уточнялись по «Словообразовательному словарю русского языка» А. Н. Тихонова (М., 2008).

Цель работы – выявить деривационные особенности двувидовых глаголов и их словообразовательный потенциал в современном русском языке.

Задачи:

- систематизировать и обобщить информацию о двувидовых глаголах как особом классе лексем; указать их дифференциальные признаки;
- описать формально-семантические особенности двувидовых глаголов; охарактеризовать их словообразовательную структуру;
- выявить деривационный потенциал непрямых и производных двувидовых глаголов в современном русском языке;
- охарактеризовать дериваты двувидовых глаголов на грамматическом и формально-семантическом основаниях.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации, статистический анализ.

Проведенное нами исследование позволяет утверждать, что двувидовые глаголы в современном русском языке:

- имеют разный словообразовательный статус, определяемый характером их синхронной мотивированности (непрямые и производные);
- являются конструктивным элементом словообразовательного гнезда, в пределах которого устанавливаются их деривационные связи с однокоренными словами на синтагматической и парадигматической оси;
- входят в словообразовательную систему в составе словообразовательных типов, обуславливающих особенности их словообразовательной структуры;
- проявляют разную деривационную активность, порождая дериваты различных лексико-грамматических и лексико-семантических разрядов.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 54 старонкі, 8 табліц, 34 выкарыстаныя крыніцы.

Ключавыя словы: ДВУХТРЫВАЛЬНЫ ДЗЕЯСЛОЎ, СЛОВАЎТВАРАЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВАЎТВАРАЛЬНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, ДЭРЫВАТ.

Аб'ект даследавання – двухтрывальныя дзеясловы ў рускай мове.

Крыніца даследавання – «Большой грамматический словарь» пад рэдакцыяй А. М. Ціханава (М., 2006). Словаўтваральныя асаблівасці двухтрывальных дзеясловаў удакладняліся па «Словообразовательному словарю русского языка» А. М. Ціханава (М., 2008).

Мэта работы – выявіць дэрывацыйныя асаблівасці двухтрывальных дзеясловаў і іх словаўтваральны патэнцыял у сучаснай рускай мове.

Задачы:

- сістэматызаваць і абагульніць інфармацыю пра двухтрывальныя дзеясловы як асобы клас лексем; паказаць іх дыферэнцыйныя прыкметы;
- апісаць фармальна-семантычныя асаблівасці двухтрывальных дзеясловаў; ахаарактарызаваць іх словаўтваральную структуру;
- выявіць дэрывацыйны патэнцыял невытворных і вытворных двухтрывальных дзеясловаў у сучаснай рускай мове;
- ахаарактарызаваць дэрываты двухтрывальных дзеясловаў на граматычнай і фармальна-семантычнай асновах.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі, статыстычны аналіз.

Праведзенае намі даследаванне дазваляе сцвярджаць, што двухтрывальныя дзеясловы ў сучаснай рускай мове:

- маюць розны словаўтваральны статус, які вызначаецца характарам іх сінхроннай матываванасці (невытворныя і вытворныя);
- з'яўляюцца канструктыўным элементам словаўтваральнага гнязда, у межах якога ўстанаўліваюцца іх дэрывацыйныя сувязі з родаснымі словамі на сінтагматычнай і парадыгматычнай восі;
- уваходзяць у словаўтваральную сістэму ў складзе словаўтваральных тыпаў, якія абумоўліваюць асаблівасці іх словаўтваральнай структуры;
- праяўляюць розную дэрывацыйную актыўнасць, утвараючы дэрываты розных лексіка-граматычных і лексіка-семантычных разрадаў.

ABSTRACT

The thesis has 54 pages, 8 tables, 34 sources used.

Keywords: TWO-ASPECT VERB, WORD-FORMATION STRUCTURE, WORD-FORMATION POTENTIAL, DERIVATIVE. The object of the study is two-aspect verbs in the Russian language.

The source of the material is the "Large Grammatical Dictionary" edited by A. N. Tikhonov (M., 2006). The word-formation features of the two-aspect verbs were clarified according to the "Word-formation dictionary of the Russian language" by A. N. Tikhonov (M., 2008).

The aim of the work is to identify the derivational features of two-aspect verbs and their word-formation potential in the modern Russian language.

Tasks:

- to systematize and generalize information about two-aspect verbs as a special class of lexemes; to indicate their differential signs;
- to describe the formal and semantic features of two-aspect verbs; to characterize their word-formation structure;
- to identify the derivational potential of non-derivative and derivative two-aspect verbs in modern Russian language;
- to characterize the derivatives of two-aspect verbs on grammatical and formal-semantic grounds.

The article mainly uses a descriptive research method based on the analysis of the facts of language; during the description, the following methods were used: the method of linguistic observation, the method of classification and systematization, statistical analysis.

Our research shows that two-aspect verbs in modern Russian language:

- have a different word-formation status, determined by the nature of their synchronous motivation (non-derivatives and derivatives);
- are a constructive element of the word-formation nest, within which their derivational connections with single-root words are established on the syntagmatic and paradigmatic axis;
- are included in the word-formation system as part of word-formation types that determine the features of their word-formation structure;
- exhibit different derivational activity, generating derivatives of different lexico-grammatical and lexico-semantic categories.